

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (21)

Datum
2023-05-23

Ärendebeteckning
551-2754-2022
Anl.nr: 1960-90-005

Lilje Kyckling AB
Björskogs-Sorby 222
731 97 KÖPING

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till djurhållningsverksamhet

Verksamhetskod 1.10-i och 40.60 enligt 2 kap. 1 § och 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251). IED-kod: kod 6.6a

3 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ger, med stöd av 9 kap. miljöbalken, Lilje Kyckling AB, org.nr. 556806–6491, (bolaget) tillstånd till anläggning för djurhållning på fastigheterna Björskogs-Sorby 3:11 och 3:12, Kungsörs kommun.

Tillståndet omfattar högst 500 000 platser för slaktkycklingar och avser det som i ansökan benämns huvudalternativet för uppförandet av ett nytt stall.

Tillståndet gäller tills vidare.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Ströbäddarna ska hållas torra. Golven ska ha värmeisolering och golvvärme och vid behov värmas upp innan strömmaterial läggs ut. Vattennipplar i stallet ska vara utformade så att risken minimeras för att spillvatten når golvet och gödselbäddarna. *Delegation*
3. Ventilationssystemet ska vara konstruerat och regleras så att kallras och fukt inte uppstår. Ventilationsflödet ska anpassas så att utsläpp av ammoniak minimeras. *Delegation*

4. Utsläpp av ventilationsluft ska ske på ett sådant sätt att olägenheter för närboende i form av damm och/eller lukt inte uppstår.
Delegation
5. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av stallgödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan. *Delegation*
6. Hantering av stallgödsel och fodermedel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas samt så att olägenheter inte uppkommer för närboende och/eller miljön. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
Delegation
7. Skriftliga stallgödselavtal ska upprättas för den gödsel som levereras till gödselmottagare. Av avtalen ska lagringsutrymmenas kapacitet framgå. Ändringar av avtalen ska anmälas till tillsynsmyndigheten.
Delegation
8. Innehållet av växtnäring (kväve och fosfor) och torrsubstanshalt i organiskt gödselmedel ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. En aktuell analys eller balansberäkning ska användas som underlag vid avyttring av det organiska gödselmedlet.
9. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallet samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor ska ledas till tät behållare. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst 10 månader.
10. Bolaget ska tillämpa fasutfodring och fodret ska innehålla fytas eller annan fodertillsats med motsvarande syfte.
11. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och/eller läckage förebyggs och begränsas och inte förorenar mark, vatten eller luft.

Kemiska produkter och farligt avfall ska vara väl uppmärkta och förvaras skyddat från nederbörd.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom tät yta med invallning. Invallning ska dimensioneras så att den rymmer den största behållarens volym och minst 10 procent av övrig lagrad volym.
12. Den äldre befintliga oljepannan får endast användas undantagsvis efter godkännande av tillsynsmyndigheten. *Delegation*
13. Stofthalten i utgående rökgaser från fastbränsleanläggning installerad efter den 1 september 2017 får inte överstiga 100 mg/nm³

torr gas vid 13 procent CO₂ mätt vid normal drift. Kontroll av villkoret ska göras genom rökgasmätning senast inom ett år från det att tillståndet har tagits i anspråk och när tillsynsmyndigheten begär det. Partiklar i rökgaserna från fastbränslepannan ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande en multicyklon.

Reningsanläggningens funktion och genomförda servicearbeten ska dokumenteras.

14. Inget annat avfall än djurkadaver som uppkommit i den egna verksamheten, träbränsle och biobränsle får eldas i pannan. Bränslet ska vara tillräckligt torrt för en effektiv förbränning.

15. Aska från förbränningspannan ska förvaras i tät behållare. Aska från förbränningspannan får inte blandas in i gödsel som ska avyttras.

Samråd med tillsynsmyndigheten och analys av tungmetallinnehåll samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K) ska ske innan aska från förbränningen får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark. Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen då någon förändring skett som kan leda till ändrat askinnehåll. *Delegation*

16. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder utomhus inte överstiger följande värden:

50 dBA	helgfri måndag-fredag	kl. 06.00–18.00
45 dBA	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 06.00–18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dBA	natttid	kl. 22.00–06.00

Maximala ljudnivåer (LF_{max}) som överstiger 55 dBA får nattetid kl. 22.00-06.00 endast förekomma vid enstaka tillfällen.

Om buller karakteriseras av ofta återkommande impulser eller innehåller ljud med tydligt hörbara tonkomponenter ska värdena sänkas med 5 dBA.

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs. Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

17. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska vara upprättat och kunna uppvisas för

tillsynsmyndigheten senast tre (3) månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

18. Senast sex (6) månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt avvecklas ska en plan för avveckling upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall, samt förslag till undersökning av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Kycklingstallar (villkor 2–4)
- Hantering av stallgödsel (villkor 5–7)
- Användning av den befintliga oljepannan (villkor 12)
- Hantering av aska (villkor 15)

Igångsättningstid

Den tillståndsgivna verksamheten ska ha satts i gång senast 5 år efter det att detta beslut har vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när verksamheten sätts i gång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk och har vunnit laga kraft upphör tidigare meddelat tillstånd (dnr. 551-3809-16) att gälla.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Bärgslagsbladet och Eskilstuna-Kuriren med Stregnes tidning (se bilaga). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Den 1 september 2017 meddelade Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, dnr 551-3809-16, tillstånd till anläggning med djurhållning som omfattar högst 384 000 platser för slaktkyckling.

Nuvarande verksamhet bedrivs i ett stall på 14 000 m². Bolaget planerar att utöka den befintliga verksamheten med ytterligare ett stall och en sammantagen yta på 20 000 m² och 500 000 platser för slaktkycklingar.

Samråd

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska den ansökta verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bolaget har, i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. 29 och 30 §§ miljöbalken, genomfört avgränsningssamråd med Länsstyrelsen i Västmanlands län och Västra Mälardalens Myndighetsförbund.

Bolaget har översänt samrådsunderlag till Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Trafikverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kungsörs kommun, Köpings kommun, Arboga kommun och Arbogaåns vattenförbund. Samtliga har avstått från att yttra sig under samrådet.

Direktutskick har gjorts till de bostäder som finns i anläggningens närhet och längs vägen där huvudtransporter sker. Bolaget har även haft samrådsannonser i Bäragslagsbladet och Eskilstuna-Kuriren.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 3 mars 2022. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Bäragslagsbladet och remitterades till Länsstyrelsen i Västmanlands län, Västra Mälardalens myndighetsförbund och Jordbruksverket. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen i Västmanlands län och Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Bolagets yrkanden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar:

- att tillstånd ges till att driva anläggning med djurhållning som omfattar 500 000 platser för slaktkyckling i befintlig anläggning och ny stallbyggnad

- att de föreslagna villkoren ska fastställas
- att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns
- att tillståndet ska kunna tas i anspråk även om det överklagas
- att igångsättningstiden bestäms till sju år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft.

Förslag till villkor

Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för driften av verksamheten:

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Ljud från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid andra bostäder än sökandens än 50 dBA, dagtid (kl. 06.00-18.00) mån-fre, 40 dBA nattetid (kl. 22.00-06.00) samtliga dygn samt 45 dBA övrig tid. Högsta momentana ljudnivå nattetid får inte överstiga 55 dBA.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska kontrolleras då verksamhet pågår. Kontroll ska ske när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.
3. Stallgödsel ska, inom anläggningen, hanteras på sådant sätt att läckage och spill förhindras och så att olägenhet av betydelse för människors hälsa inte uppkommer.
4. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av fast fjäderfågödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning som förhindrar uppfuktning.
5. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor, kalium) och torrsbstanshalt i fjäderfågödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. Resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år.
6. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallet, samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor, ska omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst 10 månader.

7. Partiklar i utgående rökgaser från fastbränsleanläggning ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande minst en väl fungerande multicyklon. Villkoret ska kontrolleras genom regelbunden kontroll samt dokumentation av genomförda servicearbeten. Villkoret gäller fastbränsleanläggningar som installerats efter den 1 september 2017.

8. Aska från förbränningspannan ska förvaras i tät behållare. Samråd med tillsynsmyndigheten och analys av tungmetallinnehåll samt näringsämnen (fosfor, kalcium, magnesium och kalium) ska ske innan aska från förbränningen får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark. Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen som någon förändring skett som kan leda till ändrat askinnehåll.

9. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningarna eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas.

10. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska finnas tillgängligt och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre (3) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

11. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövaren ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Allmänt

Ansökan avser tillstånd till att uppföra ett nytt stall och att bedriva djurhållning, omfattande 500 000 platser för slaktkycklingar, i befintlig anläggning som utökas med ett nytt stall. Verksamheten innebär att små kycklingar sätts in i stallet där de får foder och vatten så att de växer till den storlek som konsumenterna efterfrågar. När kycklingarna vuxit färdigt levereras de till slakteri. Det nya stallet kommer utgöra en

förlängning av det befintliga stallet. Detta innebär närhet till befintlig infrastruktur och minsta möjliga förändring i landskapsbilden.

Fastigheterna Björskogs-Sorby 3:11 och 3:12 omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Omgivningen är ett utpräglat jordbrukslandskap med växtodling, djurhållningsverksamhet och skog samt motorvägen E18. Landskapet är något brutet med inslag av åkerholmar och vattendrag. I omgivningarna finns även spridd bostadsbebyggelse. Det finns inga bostäder i anläggningens direkta närhet. Närmaste bostad ligger ca 680 meter från platsen. Närmaste samhälle är Valskog, ca 3 km sydost om platsen. Arboga ligger ca 6 km söder om anläggningen.

En alternativ lokalisering har övervägts. Denna ligger söder om väg 577 och ca 250 meter från väg E18 på fastigheten Björskog-Sorby 3:11. Ytan är ca 1 500 m² och ianspråktagen för byggnation. Resterande yta om ca 6 000 m² som krävs för stallet, foder- och gödselhantering, värmeproduktion samt fordonsrörelser behöver uppföras på intilliggande åkermark. Det saknas infrastruktur för värme, foderlagring och gödselhantering på platsen. Resurser behöver därför tas i anspråk för att uppföra dessa anordningar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har upprättat en miljökonsekvensbeskrivning vari anges i huvudsak följande.

Skyddade områden

Det finns inga skyddade områden i anläggningens närhet. Närmast är ett skogligt biotopskyddsområde som ligger cirka 3 km söder om anläggningen. Närmaste Natura 2000-område är Skäret, 6 km sydost om anläggningen.

Energi

Verksamheten förbrukar energi i form av el till ventilation, belysning och foderdistribution. Bolaget använder även flis för att värma anläggningen. Framför allt finns värmebehov när stallet ska torkas ut efter tvätt och när djuren är små. God fördelning av värme i stallet och bra luftcirkulation bidrar till en torr ströbädd vilket är mycket viktigt för stallklimatet, djurhälsan och för att minimera ammoniakavgång.

Anläggningen kommer att utformas och drivas så att förbrukning av energi optimeras. Verksamheten hanterar stallgödsel som tjänar som gödningsämne vid växtodling i närområdet. Spridning av stallgödseln kommer att ske i närområdet och ersätter där användning av inköpt

gödsel och konstgjorda gödningsprodukter. De begränsade transportavstånden till odlingsmark i omgivningen innebär därmed låg förbrukning av energi för transport och spridning av stallgödseln.

Den planerade verksamheten uppfyller ställda krav enligt hushållnings- och kretsloppsprinciperna.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker främst av ammoniak och stoft från eldning i fastbränslepannan.

Den viktigaste åtgärden för att minska ammoniakavgången är att minska den totala mängden kväve ”bakom djuret”. Verksamheten kommer att optimera foderstatens råproteinhalt och proteinets nedbrytbarhet. Det inhysningssystem som används har betydelse för hur mycket ammoniak som avgår från stallet. Det är viktigt med torra ströbäddar för att reducera ammoniakutsläpp från fjäderfästall. En torr ströbädd åstadkoms med dricksvattensystem som inte blöter ned ströbädden, isolerat golv, tillskottsvärme, god ventilation, bra inomhusklimat samt god hälsa hos fåglarna så att de inte får diarréer.

Gödselleveranser sker oftast direkt vid utlastningen men vid behov av mellanlagring kan detta ske i gödselhus.

Samtliga stallar, både de befintliga och det planerade, kommer att värmas upp med den befintliga flispannan. Värmebehovet är störst efter tvätt av anläggningen då ytorna ska torkas och när de små kycklingarna har satts in kort därefter. I starten har djuren ett större värmebehov. Efterhand som de växer producerar de mer värme och behovet av tillskottsvärme minskar.

Pannan är av märket Faust, med effekt på 990 kW, som eldas med torr flis och är utrustad med multicyklon för rening av rökgaserna. Skorstenen har en höjd på ca 12 meter. Pannan används för förbränning av kycklingkadaver med tillstånd från Jordbruksverket för max 50 kg/timme. Detta kommer att räcka även för drift enligt ansökan. Flispannan har automatiska system för övervakning och styrning av temperatur, tryck, rökgasttemperatur, syrehalt m.fl. parametrar via internet. Någon i personalen har alltid jour för övervakningen. Pannan reglerar automatiskt belastningen efter vilken värme som efterfrågas från stallarna och kan köras även vid låglast. Det finns en oljepanna som reserv med tillhörande dubbelmantlad cistern på 1,8 m³ men dessa anläggningar har knappt använts eftersom flispannan klarar hela värmebehovet.

Vatten

Dricksvatten kommer att tas ur en befintlig spetsbrunn på anläggningen. I genomsnitt behövs 39 m³ vatten per dag. Enligt provpumpning har brunnen en kapacitet att leverera 7 m³ vatten per timme. Detta innebär att kapaciteten med god marginal överstiger vattenbehovet i verksamheten. Förbrukning av vatten per år för 500 000 platser beräknas vara 14 200 m³.

Tvättvattnet lagras i två befintliga tvättvattenlaguner om 2 000 respektive 1 000 m³ för senare spridning på åkermark. Lagunerna är tätade med duk. Krav på 10 månaders lagring betyder att tvättvatten från 6 omgångar ska lagras (10mån/12mån*7omg =5,8 omg). Enligt beräkningar och erfarenhet av dagens produktion räcker den befintliga lagringskapaciteten på 3 000 m³ med god marginal för ansökt drift.

Dagvatten kommer framför allt från vatten från stallbyggnadernas tak och från nederbörd på anläggningens grusade ytor. Takvattnet avleds tillsammans med det dagvatten som inte infiltrerar ner i grundvattnet genom två dagvattenledningar vilka går direkt till Lillån. Dagvattnet påverkar således inte något dikningsföretag. Bolaget bedömer att dagvattnet inte kommer förorenas genom hanteringen på anläggningen.

Lastningen av gödsel vid stallarna sker på en yta utanför stallporten som ska gjutas. Gödselhanteringen är koncentrerad till de tillfällen då stallarna töms och gödseln levereras i regel direkt till mottagare. Gödseln är torr och det är lätt att samla upp spill.

Lukt

Hanteringen av gödsel kan ge upphov till lukt under några dagar per månad då stallarna töms. Gödseln transporteras normalt bort direkt vid utlastningen och om mellanlagring skulle behövas kommer den att ske antingen under tak eller med täckning av plastduk. Bolaget gör bedömningen att lukt från anläggningen knappast kommer att kunna märkas av närboende.

Gödsel

Det finns två gödselhus med en total lagringskapacitet på 6 000 m³. Den befintliga lagringskapaciteten räcker med god marginal för kravet för ansökt drift på 5 100 m³. Den beräknade gödselmängden i ansökan är en överskattning.

Eftersom gödseln lagras inomhus eller under täckning uppstår inget vatten från gödsellagringen som behöver tas om hand. Enligt en aktuell gödselanalys är torrsustanshalten över 70 procent att jämföra med

schablonen i VERA-beräkningen på 50 procent. Detta visar att gödseln inte utsätts för nederbörd.

Efter varje avslutad omgång lastas slaktkycklingarna ut. Kvarstående är ströbädden som består av strömaterial och gödsel. Med lastmaskin transporteras ströbädd och gödsel till en traktordragen vagn eller lastbil, beroende på om gödseln ska användas vid växtodling i närområdet eller vid längre avstånd.

När stallet är tömt på ströbädd och gödsel torrsopas allt kvarstående material upp. Utanför stallets portar finns en gjuten platta som underlättar uppsamling av eventuellt spill. Allt uppsopat material och eventuellt spill lastas och transporteras med resterande ströbädd och gödsel. Transport sker oftast direkt vid utlastning till mottagare i närområdet.

Efter utlastning och sopning, högtrycktvättas och desinficeras stallet. Det tvättvatten som då uppstår har ett lågt innehåll av näringsämnen. Tvättvattnet leds till lagring i bolagets tvättvattenlaguner för senare spridning på åkermark. Desinficering efter tvätt innebär att alla ytor beläggs med vattenblandat desinficeringsmedel genom dimning med högtryckstvätt. Detta vatten samlas inte upp utan torkas bort genom uppvärmning.

Den gödsel som produceras kommer användas som växtnäring hos företag som bedriver växtodling på åkermark i närområdet. Gödselns näringsinnehåll i den befintliga driften kommer räcka till att gödsla ca 800 ha åkermark med växtodling. Normalt levereras gödseln direkt vid utlastning men det finns kapacitet att lagra ca 6 000 m³ gödsel inomhus. Normal lagras gödseln inte alls på anläggningen. Lakvatten från gödsellagret uppstår inte eftersom lagring sker inomhus.

Ammoniakavgång

Utsläpp till luft sker främst av ammoniak och stoft från eldning i fastbränslepannan. De huvudsakliga källorna till utsläppen är stallbyggnaden och gödsellagret. Det finns ett antal faktorer som påverkar hur stor del av ammoniak som kan avgå och några av dessa faktorer går att påverka vid drift av anläggningen och hur den utformas.

Den viktigaste åtgärden för att minska ammoniakavgången är att minska den totala mängden kväve ”bakom djuret”. Bolaget kommer att optimera foderstatens råproteinhalt och proteinets nedbrytbarhet samt ta hjälp av foderrådgivare för att bestämma foderstat till kycklingarna utifrån tillväxtfasen.

Det inhysningssystem som används har betydelse för hur mycket ammoniak som avgår från stallet. Ammoniakemission i stallet är en komplex process där ett stort antal faktorer inverkar. Enligt slutsatser om bästa tillgängliga teknik för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris (European Commission, 2017) är det viktigt att åstadkomma en torr ströbädd för att reducera ammoniakutsläpp från fjäderfästall. En torr ströbädd åstadkoms med dricksvattensystem som inte blöter ned ströbädden, isolerat golv, tillskottsvärme, god ventilation och bra inomhusklimat samt god hälsa hos fåglarna så att de inte får diarréer. Enligt referensdokumentet kan ammoniakförlusten minska med 20–30 procent jämfört med referenssystemet bara genom ett spillfritt dricksvattensystem.

Utsläppet av ammoniak beräknas öka från 5 017 kg till 7 132 kg per år, det vill säga med 42 procent. Det är rimligt att anta att ammoniakavgången i verkligheten blir lägre, framför allt eftersom gödseln inte lagras i någon större utsträckning på anläggningen.

Kemiska produkter

Kemikalier som används under produktionen förvaras inomhus och hanteras endast av verksamhetens personal. Desinfektionsmedel som används efter tömning av stallarna hanteras endast av det företag som sköter stallrengöringen.

Transporter

Transporter sker av bl.a. fåglar till slakt, gödsel till växtodlare och förnödenheter till djuren. Totalt sett kommer antalet transporter att öka. Bolaget beräknar att trafiken på omgivande vägar i genomsnitt kommer innebära 1,9 transportrörelser per årsmedeldygn.

Statusrapport

I djurhållande verksamhet förekommer relativt ofta farliga ämnen som biocider (råttgift och desinfektionsmedel) och olja. Det kan även förekomma läkemedel som klassas som farliga ämnen. Ämnena används dock normalt endast i små eller i mycket små mängder och risken för förorening är därför begränsad. De farliga ämnena som hanteras inom verksamheten förekommer inte i tillräckligt stor mängd och har inte tillräcklig toxicitet för att kunna orsaka en förorening av mark eller grundvatten. Det föreligger inte heller någon risk för dolda miljöproblem inom verksamheten.

Bolagets statusrapport är i väsentliga delar utformad utifrån Naturvårdsverkets rapport och omfattar beskrivning av platsen och verksamheten samt identifiering av ämnen genom steg 1-3. Steg 4-8 har

inte inkluderats eftersom bolaget anser att verksamheten kan undantas från kravet på statusrapport.

Bästa tillgängliga teknik enligt industriutsläppsdirektivet

Verksamheten omfattas av Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302 av den 15 februari 2017 om fastställande av BAT-slutsatser (bästa tillgängliga teknik) för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Bolaget har valt tekniker och genomfört försiktighetsmått för att minimera utsläpp av ammoniak, växthusgaser och luktande ämnen som får anses vara i linje med bästa tillgängliga teknik. Bolaget anser att dessa är tillräckliga och motsvarar bästa möjliga teknik inom branschen.

Bolaget kommer exempelvis uppfylla BAT 23 genom att optimera foderstat efter kycklingarnas behov samt en optimerad stallhygien för att minska ammoniakförluster. Villkoret uppfylls även genom att ammoniakförlusterna beräknas med hjälp av stallbalansberäkningar i Jordbruksverkets VERA-program.

Yttranden

Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) har i huvudsak anfört följande.

Villkor 7 gällande utgående rökgaser från förbränningsanläggningen är svårt att följa upp ur ett tillsynsperspektiv eftersom det saknas gränsvärden. Det bör även vara befogat med gränsvärden då multicyklon som reningsteknik inte är bästa möjliga teknik enligt VMMF:s bedömning.

Om spridning av aska från förbränningspannan ska tillåtas på åkermark bör villkoret för detta vara utformat så att tillsynsmyndigheten kan kontrollera att gränsvärdena för tungmetaller inte överskrids inför spridningen. Det är av stor vikt att det sätts gränsvärden för de två villkoren om aska och rökgaser för att VMMF ska kunna mäta, följa upp och ställa eventuella krav på åtgärder vid framtida tillsyn av verksamheten.

I övrigt har VMMF inga synpunkter utöver det som redan lyfts av miljöprövningsdelegationen samt länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen har i huvudsak anfört följande.

Det bör framgå av tillståndet att tillsynsmyndigheten skriftligen ska informeras om när tillståndet tas i anspråk.

Bolagets förslag på formulering av villkor 4 öppnar upp för lagring av stallgödsel med annan utformning än de i ansökan redovisade lagringsutrymmena. Det bör framgå att det är de i ansökan redovisade lagringsutrymmena som i första hand ska användas.

Om bolagets förslag till villkor 7 accepteras bör det, av motiveringen till villkoret, framgå vad som bedöms utgöra en väl fungerande multicyklon.

Sammantaget kan tillstånd till verksamheten tillstyrkas.

Jordbruksverket

Jordbruksverket har meddelat att de inte yttrar sig i ärendet.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har anfört i huvudsak följande avseende inkomna yttranden.

Fastbränsleanläggningens konstruktion och drift får anses utgöra bästa möjliga teknik för utformning och drift av en fastbränsleanläggning av den aktuella storleken och på den plats som prövas i ansökan. Vid bedömning om en teknik ska anses motsvara bästa möjliga teknik ska en avvägning göras utifrån miljöbalkens allmänna hänsynsregler mot bakgrund av om en teknik är tillgänglig, miljömässigt motiverad och ekonomiskt rimlig. Utifrån det bolaget har framfört i ansökningshandlingarna är det inte miljömässigt motiverat eller ekonomiskt rimligt att förse fastbränsleanläggningen med ytterligare reningssteg utöver den multicyklon som finns idag.

Förbränning av kadaver regleras i bestämmelser om animaliska biprodukter. Därutöver har förbränningsanläggningen godkänts av Jordbruksverket genom prövning i särskild ordning utifrån bestämmelserna om animaliska biprodukter. Det saknas skäl att reglera denna del ytterligare.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen, efter gjorda kompletteringar, uppfyller gällande krav och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Enligt 22 kap. 1 § 7 miljöbalken ska tillståndsansökan därmed innehålla en statusrapport som redovisar föroreningssituationen i området. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom området.

I förordningsmotiven (Fm 2013: 1) anges att djurhållande verksamheter kan bli föremål för undantag enligt sistnämnda bestämmelse.

Utifrån vad bolaget anfört bedömer miljöprövningsdelegationen att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt ovan angivna bestämmelser.

Tillåtlighet

För att tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska kunna ges krävs att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått är möjligt att förhindra att verksamheten kommer i konflikt miljöbalkens mål, allmänna hänsynsregler eller någon annan tillåtlighetsbestämmelse i balken.

Bästa möjliga teknik

I 2 kap. 3 § miljöbalken anges att bästa möjliga teknik ska användas vid yrkesmässig verksamhet. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken gäller kravet i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det.

Den ansökta verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet.

Av 1 kap. 10 § industriutsläppsförordningen följer att BAT-slutsatser utan utsläppsvärden ska kopplas till bestämmelserna i 2 kap. 3 § miljöbalken på så sätt att hänsyn ska tas till slutsatserna vid bedömningen av om verksamheten lever upp till det strängare kravet på bästa möjliga teknik.

Under förutsättning av föreskrivna villkor följs bedömer miljöprövningsdelegationen att den ansökta verksamheten är förenlig med kravet på bästa möjliga teknik i 2 kap. 3 § miljöbalken.

Val av plats

I 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken anges att det för en verksamhet ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I bestämmelsens tredje stycke anges vidare att ett tillstånd

inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Fastigheterna Björskogs-Sorby 3:11 och 3:12 omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta platsen är lämplig i förhållande till allmänna intressen då inga skyddade områden, djur- eller växtarter kan antas påverkas på ett oacceptabelt sätt av verksamheten.

Avståndet till närmaste bostad är 680 meter. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de störningar för omgivningen i form av buller och lukt som verksamheten kan förväntas medföra är möjliga att begränsa till godtagbara nivåer med rimliga skyddsåtgärder.

Miljöprövningsdelegationen anser att alternativredovisningen är tillräcklig och instämmer i bolagets bedömning att ansökt lokaliseringen är lämplig och förenlig med lokaliseringsbestämmelsen i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljö kvalitetsnormer

I 5 kap. 4 § första stycket miljöbalken anges att en myndighet inte får tillåta att en verksamhet påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm.

De vattenförekomster som berörs av ansökan är vattenförekomsten Lillån: Lillån, Rabobäcken med id SE659689-150115. VISS redovisar inga grundvattenförekomster för området.

Vattenförekomsten Lillån har otillfredsställande status med avseende på ekologisk status och uppnår ej god status angående kemisk status. Enligt VISS ska miljö kvalitetsnormen god ekologisk status uppnås till år 2027.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att man genom att ställa villkor och att bolaget efterlever de åtaganden och åtgärder som bolaget redovisar i ansökan efterlevs, kan undvika att verksamheten kommer i konflikt med försämrings- och äventyrandeförbuden i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Hushållning och kretslopp

I 2 kap. 5 § första stycket miljöbalken anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att:

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I paragrafens andra stycke anges att förnybara energikällor ska användas i första hand.

Verksamheten förbrukar energi i form av el till ventilation, belysning och foderdistribuering. Bolaget använder även ved, halm eller flis för att värma anläggningen. Anläggningen kommer att utformas och drivas så att förbrukning av energi optimeras. Miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan om hushållning och kretslopp inte utgör hinder mot att meddela tillstånd.

Sammanfattande tillåtighetsbedömning

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammanfattningsvis att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått går att förhindra att ansökt verksamhet kommer i konflikt med någon tillåtighetsbestämmelse i miljöbalken. Något hinder mot att ge tillstånd till verksamheten föreligger därmed inte.

Villkor

Nedan ges en motivering till några av de villkor som miljöprövningsdelegationen har bedömt vara nödvändiga för att den ansökta verksamheten ska kunna betraktas som tillåtlig.

Villkoren utgår från de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken som anger att en verksamhetsutövare ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare ska en verksamhetsutövare, i samma syfte, använda bästa möjliga teknik.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken anges att kraven i 2 kap. miljöbalken gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem samt att man vid denna bedömning ska ta särskild hänsyn till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Enligt andra stycket i sistnämnda bestämmelse ska däremot någon sådan rimlighetsavvägning inte ske vid tillämpningen av kraven i 5 kap. 4 § miljöbalken.

Villkor 2-3 meddelas för att säkra att utsläppen av ammoniak från stallarna hålls på en så låg nivå som möjligt. Det mest effektiva sättet att begränsa utsläppen av ammoniak till luft är att hålla ströbäddarna torra. Delegationen meddelar därmed villkor som rör skötseln av ströbäddar, vatten- och ventilationssystemen i stallarna.

Miljöprövningsdelegationen anser inte att det är nödvändigt att precisera platser för gödsellagring i villkor. De platser som ska användas för gödsellagring följer av det allmänna villkoret.

Angående villkor nr 13 är det befogat att reglera utsläpp av stoft från förbränning av fastbränsle.

Igångsättningstid

Enligt 19 kap. 5 § 9 och 22 kap. 25 § miljöbalken ska det i ett beslut om tillstånd bestämmas en tid inom vilken verksamheten ska ha satts i gång.

Anledningen till att en s.k. igångsättningstid ska bestämmas är att ett tillstånd ska bygga på att bästa möjliga teknik tillämpas. I avsaknad av en sådan tidsmässig begränsning kan den teknik som tillståndet utgår från komma att vara föråldrad när verksamheten väl sätts i gång.

Mot denna bakgrund brukar igångsättningstiden i normalfallet bestämmas till fem år när det gäller den aktuella typen av verksamhet.

Bolaget har yrkat att igångsättningstiden ska vara 7 år och hänvisar till att framtidens kostnader för betong och stål är osäker.

Enligt miljöprövningsdelegationen utgör det som bolaget har anfört inte skäl till att avvika från vad som normalt brukar föreskrivas.

Miljöprövningsdelegationen anser att en igångsättningstid på fem år är rimlig när det gäller den aktuella verksamheten.

Verkställighetsförordnande

Enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 28 § miljöbalken får miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om tillståndet inte har vunnit laga kraft.

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan ett tillstånd får tas i anspråk. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse

måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. (Se NJA 2012 s. 623).

Bolaget har åberopat att ett verkställighetsförordnande behövs för att det inte finns något starkt allmänt eller enskilt intresse mot den ansökta verksamhetens tillåtlighet.

Miljöprövningsdelegationen anser att de skäl som framförts till stöd för omedelbar verkställighet inte med tillräcklig marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Yrkandet om verkställighetsförordnande ska därmed avslås.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Mikaela Öster och miljösakunnig Lars Andersson med miljöskyddshandläggare Sissela Collman som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Kungörelsedelgivning

Karta över verksamhetsområdet

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se (ska uppmärksammas på om det är en industriutsläppsverksamhet)

Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen i Västmanlands län, (e-post)

Västra Mälardalens Myndighetsförbund, (e-post)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se (om Seveso eller om MSB remitterats på annan grund)

Övriga remissinstanser
Aktförvararen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till miljöprövningsdelegationen **senast den 27 juni 2023**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 2754-2022.